

2018.

Het jaar 2018 is alweer bijna om. Een jaar waar we met gemengde gevoelens naar terugkijken. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 23 maart stemden keizers 2038 stemmen op het CDA-Veere. Met die uitslag werd het CDA-Veere de derde partij in de gemeente. De daarop volgende coalitiebesprekingen verliepen voorspoedig. Samen met de SGP/CU en de PVDA/GL werd een ambitieus plan opgezet voor de komende vier jaar. Op 17 mei werd door onze onderhandelaars het Concept Coalitieakkoord voorgesteld. Dat was een prima akkoord, waarin we veel terug konden vinden van de punten uit het CDA Verkiezingsprogramma. Als bestuur en als fractie stemden we in met wat onze onderhandelaars hadden bereikt en zo dachten we als CDA-Veere de coalitiebesprekingen positief te kunnen afsluiten, niets bleek echter minder waar. De portefeuilleverdeling bleek een struikelblok te zijn. SGP/CU braken - zonder overleg - op de 2^e pinksterdag de coalitiebespreking met de PVDA/GL en het CDA af en zijn verder gegaan door een coalitie te vormen met de VVD en DTV. Het CDA-veere en de PVDA/GL vormen nu de oppositie. Dit was voor beide partijen wel even slikken. Maar beide fracties van zowel de PVDA/GL als het CDA hebben in de vakantie de omschakeling van coalitie naar oppositie gemaakt en zijn in

Gapinge eindelijk aan de beurt.

De dorpsraad en inwoners van Gapinge hebben lang geduld moeten hebben, maar hun klagen over de staat van de Dorpsstraat wordt beloond. Een groot deel van de straat gaat binnenkort op de schop en het lijkt erop dat er door de gemeente geluisterd wordt naar de inrichtingswensen die binnen Gapinge leven. Mede op aandringen van het CDA is de opknappbeurt van de Dorpsstraat naar voren gehaald. Hoewel de mogelijkheden door de breedte van de weg worden beperkt, is de hoop gerechtvaardigd dat het langzame verkeer een stuk veiliger wordt.

Willem den Herder

september vol energie aan hun oppositie taak begonnen.

De begrotingsvergadering in november horende kan alleen maar gezegd worden dat ze niet bij de pakken neer zijn gaan zitten. Op een positieve indringende manier heeft het CDA-oppositie gevoerd en heeft laten zien dat zij niet het pluche maar wel het welzijn van de inwoners van Veere voor ogen heeft.

Wij als bestuur wensen de fractie dan ook in 2019 alle sterkte en succes toe.

Namens het bestuur.

Stembureau

Vandaag kreeg ik een verzoek van de gemeente Veere of ik me beschikbaar wil stellen om plaatst te nemen in één van de stembureaus. In 2019 zijn er in maart Provinciale- en Waterschap verkiezingen en in mei verkiezingen voor het Europees parlement. Zitting nemen op een stembureau doe ik inmiddels al een jaar of zeven omdat ik het stemmen van een volksvertegenwoordiging belangrijk vind.

Met het uitbrengen van je stem geef je aan wie jou mag vertegenwoordigen in het besturen van ons land, provincie of gemeente. Het is dan ook belangrijk dat onze gekozen vertegenwoordigers duidelijk aan ons als kiezer kenbaar maken waar ze voorstaan en wat ze willen bereiken wanneer ze door ons worden gekozen. Het lezen van een verkiezingsprogramma is dan ook niet onbelangrijk. Onze gekozen vertegenwoordigers nemen namelijk besluiten die ons allemaal raken.

Als kiezer kan ik dus invloed uitoefenen op het te voeren overheidsbeleid.

Hiermee wil ik benadrukken hoe belangrijk het is om op de dag van de verkiezing te gaan stemmen.

Het uitbrengen van je stem is een grondrecht waar iedereen gebruik van moet kunnen maken.

Niet wat je stemt, maar dat je stemt is in een democratisch bestuurd land van enorm belang.

En omdat mogelijk te maken, neem ik zitting in het stembureau omdat ik democratie belangrijk vind.

Op 20 maart wordt u in de gelegenheid gesteld om uw stem uit te brengen voor de samenstelling van de Provinciale Staten en het Waterschapbestuur. Op 23 mei kunt u uw stem uitbrengen op uw vertegenwoordiger in het Europees parlement. Ik hoop u op het stembureau te kunnen ontmoeten.

Jan Braam

Duurzaamheid en Verkeer(d)

Zoals bij veel van onze gebruiksartikelen, is ook alles wat met onze mobiliteit te maken heeft, zeer sterk in ontwikkeling.

Onder druk van nieuwe inzichten over duurzaamheid, of om de concurrentie positie veilig te stellen, komt een gestage stroom van nieuwe producten op ons af.

Voor de mobiliteitsmarkt, worden veel van deze producten ontwikkeld en getest in de topsport.

Nieuwe en sterkere fietsframe composities zijn hier een mooi voorbeeld van, en ook motorrijders profiteren op deze manier van de vele innovaties en beproevingen, uitgevoerd in de race en motorcross wereld.

In de auto industrie is het niet anders, zo kwam mij een bijzonder artikel onder ogen:

Het is gelukt de technologie van een Formule 1 raceauto, compleet onder te brengen in een normale, voor ons geschikte personenauto.

Een Duitse autoproducent mag zich daar een Ster in noemen.

De technische gegevens vormen een bonte verzameling van superlatieven.

Ik noem ze even op:

Een topsnelheid van boven de 350km/h, een systeemvermogen van 1000 PK, een acceleratie van 0 naar 200 binnen de 6 sec, een maximum toerental van 11.000 t/min. De krachtbron wordt ondersteund door verregaand geïntegreerde en intelligent met elkaar verbonden componenten, waaronder een 1,6 liter V6-hybrid-benzine motor die door vier elektromotoren wordt ondersteund.

Eén elektromotor bevindt zich in de turbo, één is aan de verbrandingsmotor gekoppeld en twee drijven de voorwielen aan.

Er worden voor de reguliere markt slechts 270 exemplaren gebouwd, en voor elk heeft zich al een eigenaar gemeld.

De kans dat je hem tegenkomt is dus heel klein, en mocht dat zo zijn, dan zal de ontmoeting, gelet op het bovengenoemde DNA van dit monster, zeer kort zijn.

Ik ben wel heel erg benieuwd, welke kenmerken van dit studieobject, we zullen herkennen in onze boodschappenauto van de toekomst.

Arno Wielemaker

Wat doet de CDA-fractie?

Wat doet het CDA? De CDA fractie vindt het geen goed idee om veel te bezuinigen op het maatschappelijk vastgoed, onze scholen, dorps- en verenigingsgebouwen en sportaccommodaties. Onze verenigingen en scholen met al hun vrijwilligers, muzikanten, sporters, leerlingen, ouders en docenten zijn het cement van onze samenleving. Daar moeten we zuinig op zijn! Zij moeten kunnen beschikken over goede voorzieningen. Zeker gezien de goede financiële positie waarin de gemeente Veere verkeert. We vinden dat belangrijk voor de leefbaarheid in de kernen en het welzijn van onze inwoners. Met het maken van andere keuzes is de realisatie van toekomstbestendige, energieneutrale multifunctionele accommodaties prima mogelijk, zo vindt de CDA-fractie. Wij gaan aan de slag om de raad mee te krijgen in onze ideeën met als doel de met de inwoners gemaakte plannen te realiseren.

U hoort nog van ons!

Fractievoorzitter Pieter Wisse

Bewogen jaar

Vorig jaar rond deze tijd schreef ik vol enthousiasme over de naderende gemeenteraadsverkiezingen en was ik hoopvol op een goede uitslag voor het CDA. We hadden immers een dijk van een verkiezingsprogramma en een sterk team dat er zin in had om de uitdagingen van de toekomst met elkaar aan te gaan. We hadden de blik vooral gericht op omzien naar elkaar, rentmeesterschap en leefbaarheid in de kernen. Ons optimisme werd helaas niet breed genoeg gedeeld en dat leidde tot het inleveren van 1 zetel in de gemeenteraad. Dat de coalitieonderhandelingen daarna voortvarend verliepen maar toch in een deceptie eindigden is breed bekend. Het waarom voor het afbreken daarvan door SGP/CU is nog steeds niet duidelijk. Het herstel van het vertrouwen in die partij heeft dan ook tijd nodig, maar we zijn inmiddels met elkaar in gesprek. Als bestuur en fractie hebben we elkaar goed in de ogen gekeken en afgesproken dat we ons niet door boosheid en teleurstelling laten leiden. We zetten in om vanuit de inhoud oppositie te voeren. Concreet betekent dit dat we alle plannen van de nieuwe coalitie beoordelen op wat wij het beste voor de inwoners van onze gemeente vinden.

Persoonlijk ben ik de laatste maanden verblijd met de geboorte van een prachtige kleindochter en voorts met het vinden van een leuke baan bij camping De Pekelinge in Oostkapelle. Die positieve impulsen helpen mij bij mijn werk als raadslid en daar ben ik dankbaar voor. Ik sluit 2018 af met de gedachten aan Prediker 3 dat alles zijn tijd heeft.

Willem den Herder

Zeeuws Geluk,

De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen, 'rentmeesterschap', vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. Het stimuleren van innovaties en het faciliteren van onderzoek zijn mogelijke rollen voor de provincie. Het CDA vraagt om de kracht van Zeeland als 'broedplaats van innovatie' voor energietransitie te benutten.

Twee weken geleden is het nieuwste boek van Carolijn Visser uitgekomen, getiteld Zeeuws Geluk. De aanleiding is heel bijzonder! Voor het afscheid van de directeur van de Stichting Verpleeg en Rusthuizen in Zeeland heeft SVRZ aan Carolijn Visser de opdracht verstrekt om de verhalen van de mensen in de tehuizen op te schrijven. De doelstelling is om daarmee te laten zien dat het personeel er alles aan doet om de bewoners aandacht en goede zorg te geven.

Die verhalen bieden een tegenhanger tegen het negatieve beeld dat Hugo Borst en anderen over de zorg in verpleegtehuizen hebben laten zien. Laat het wel duidelijk zijn dat uiteraard hier bij ons het gebrek aan financiën en tijd hard gevoeld wordt. Hugo Borst heeft daar terecht aandacht voor gevraagd. Maar het doet onrecht aan het personeel, dat met hart en ziel voor de bewoners werkt.

Dit boek geeft een mooi inzicht in de levens van de mensen in de tehuizen. Zeeuws Geluk. Bij alle verdriet van een verpleeghuisopname, is dit een compliment voor de mensen die elke dag zorg leveren.

Hannie Kool- Blokland
Fractie voorzitter CDA-Zeeland

Beschouwing op de begroting

Maatschappelijk vastgoed

In de programmabegroting 2019 maakt het college, in navolging van het coalitieprogramma van SGP/CU, DTV en VVD, een aantal opmerkelijke keuzes. Zo stellen ze voor om de plannen die er zijn om het maatschappelijk vastgoed te vernieuwen en verduurzamen, te bevriezen. Want, zo stelt het college: er is geen geld voor. De scholen en verenigingen in Westkapelle, Oostkapelle, Serooskerke en Aagtekerke worden gevraagd of het niet goedkoper kan. In een volledig bezette zaal zijn donderdag 29 november jl. de verenigingen bijgepraat door wethouder Van Halderen. De vrijwilligers van die verenigingen waren niet blij toen ze hoorden dat de gemaakte plannen niet door kunnen gaan. Geen nieuwe sporthal. Geen nieuw dorps huis. Na jaren van plannen maken en meedenken kregen zij het deksel op de neus.

Asfalteren van begraafplaatsen en andere verkwisting

Opmerkelijk is het dat het college wel veel geld, ruim 3 ton, reserveert om de grindpaden op een aantal begraafplaatsen te asfalteren. Dit terwijl we, in verband met de klimaatadaptatie, verstening juist willen tegengaan. Je kunt je daarbij ook afvragen of asfalt wel past in een natuurlijke omgeving van een rustplaats. Het CDA heeft hier tegengestemd, maar het ingediende amendement is helaas niet aangenomen.

Verder steekt het college veel extra geld in de gemeentelijke organisatie. Zo stellen ze een extra gemeentesecretaris aan, terwijl een belangrijk deel van het werk van de huidige secretaris komt te vervallen wanneer de samenwerking met Middelburg en Vlissingen via het zorgloket Porthos wordt ontmanteld. Wij stemden tegen een tweede secretaris maar voor behoud van Porthos.

Ook gaat er bijzonder veel geld naar infrastructurele werken, zoals de herinrichting van straten, pleintjes en parkeerterreinen. Het is de vraag of dat allemaal wel nodig is. Zeker nu er onvoldoende geld overblijft voor maatschappelijke voorzieningen.

Onderzoeken, onderzoeken en nog een onderzoeken

Wat verder opvalt aan de plannen van het nieuwe college is dat er nog veel onderzoek moet worden. Zo is het de bedoeling om 2019 te gebruiken om de balans tussen toerisme en leefbaarheid in kaart te brengen. Er zijn plannen om onderzoek te doen naar de dienstverlening van de gemeente, onderzoek naar kleinschalig kamperen, onderzoek naar de parkeerdruk, onderzoek naar de onderwijshuisvesting en ga zo maar door. Onderzoek dat veel tijd en veel geld kost. De coalitiepartijen van SGP/CU, DTV en VVD spraken bij de presentatie van hun onderhandelingsresultaat niet van een coalitieprogramma, maar van een werkprogramma. Het lijkt alsof er tot op heden van het werken weinig terecht komt.

Fractievoorzitter Pieter Wisse

Arbeidsmarkt en data

Het vraagstuk waar iedereen het momenteel over heeft in de Zeeuwse economie is 'hoe kom ik aan voldoende en goede arbeidskrachten'. Iedereen kan geen werkbezoek af leggen of het gaat er over. En ook in de media verschijnen regelmatig berichten.

Regionale economie bevorderen is een kerntaak van de provincie, dus vanzelfsprekend pakken wij dit vraagstuk dan ook op. Allereerst door voortdurend (en al een aantal jaar) te monitoren hoe de arbeidsmarkt zich ontwikkelt. Jaarlijks hebben we nieuwe cijfers, die ons helpen (bij) te sturen.

Daarnaast door heel goed samen te werken met gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs. Allemaal hebben we hier een rol in. We hebben drie pijlers benoemd waarop we bouwen.

De eerste is zoveel mogelijk Zeeuwen aan het werk. Nog steeds zijn er 14.000 Zeeuwen niet aan het werk. Daarvan is een deel statushouder (asielzoeker met verblijfstatus). Er is geld beschikbaar om trajecten te starten om mensen die nu niet werken vooral individueel naar werk te begeleiden. Gebleken is dat algemene maatregelen te weinig effect hebben, omdat de redenen voor niet-werken heel divers zijn. Deze taak ligt vooral bij gemeenten, maar als provincie steunen we dit zeer, ook financieel.

De tweede is dat op het terrein van arbeidsmarktbeleid allerlei ideeën en projecten ontwikkeld worden. Zo staat ondertussen de Zeeuwse vacaturebank als een huis (www.zeeuwsevacaturebank.nl). Bedrijven melden nu dat ze gemiddeld een dubbel aantal sollicitanten krijgen. Er is een Zeeuws traineeship ontwikkeld. Werkgevers werken samen bij het zoeken naar sollicitanten. Nieuwe manieren van werven, vooral datagedreven worden via projecten naar Zeeland gehaald. Knelpunten die er zijn rondom huisvesting en vervoer lossen we stuk voor stuk gezamenlijk op. Er wordt ingezet op robotisering en innovatie. Soms kun je werk laten doen door machines. In totaal hebben we momenteel tientallen projecten in uitvoering momenteel.

Het derde is dat we met data nog veel meer gaan doen. Met name om mensen naar Zeeland te halen. Heel vaak volgt werken het ergens willen wonen en leven. Het beeld van Zeeland moet daarin bijgesteld worden. Dat begint bij het beschikbaar hebben van alle informatie over Zeeland. Daarvoor is een platform ontwikkeld (www.zeelandlandinzee.nl). Iedereen in Zeeland doet daarin mee om informatie aan te leveren. Vervolgens gaat het om het delen van die info via data, maar vooral ook om het binnenkrijgen en bewaren van allerlei gegevens. Zodat mensen heel persoonlijk informatie krijgen die past bij hun zoekprofiel, dan wel bij hun interesses. Een hele nieuwe manier van werken, die in het bedrijfsleven heel gebruikelijk is. Iedereen kent het. Je bent helemaal niet op zoek naar een vakantie, maar omdat je ooit een keer zocht naar een land of resort, krijg je plotseling allerlei reclame. Daar gaan we als Zeeland dus ook mee aan de slag, maar dan minder opdringerig en meer doelgericht.

Uiteindelijk doen we dit alles om meer vacatures vervuld te krijgen.

We weten immers dat als we dit niet goed doen, de economie kan stagneren en dat willen we voorkomen.

Jo-Annes de Bat

Extra wijkagent

De afgelopen jaren heeft het CDA-Veere zich sterk gemaakt voor meer wijkagenten binnen onze gemeente. Waarom? Is het onveilig in de gemeente Veere? Op basis van de cijfers kan de laatste vraag gerust met nee worden beantwoord. En toch vinden we extra wijkagenten belangrijk omdat zij weten wat er in onze kernen speelt. Maar ook, omdat zij het zijn bij wie inwoners informatie over (mogelijk) verdachte zaken kwijt kunnen. In 2012 werd in de Politiewet de wijkagent als spilfunctie opgenomen. De wijkagent reikt tot in de haarvaten van de samenleving en kan daardoor ontwikkelingen of (ernstige) zaken voorkomen omdat hij of zij er bovenop zit. Ook bij jeugdproblematiek, burenruzie of verkeersveiligheidsproblemen in onze kernen kan de wijkagent optreden of die aankaarten bij de betreffende instanties.

Tijdens een werkbezoek aan de politie werd ons onlangs meegedeeld dat er binnenkort een extra wijkagent bij komt. Momenteel zijn er 2 (parttime) wijkagenten:

Pauline Heuvelmans en Henk van der Linden.

Het CDA is blij met de toezegging over de extra wijkagent.

Willem den Herder

Advent

*Het morgenlicht straalt wijd en zijd,
de dag breekt aan in heerlijkheid,
het nachtelijke duister zwicht,
voor de victorie van het licht.*

*Het drijft de dromen op de vlucht,
bevrijdt de ziel die klaagt en zucht,
en al de schuld en schrik der nacht
wordt smadelijk ten val gebracht.*

*Opdat de morgen waar wij thans
om smeken, komt met volle glans,
en dat het oog in glorie ziet
wat wij verwachten in ons lied.*

**Wij wensen u
gezegende kerstdagen
en een
voorspoedig 2019**

2019